

ДАЙДЖЕСТ НОВИН

ПОДАТКИ | ТЦ | ОБЛІК | ПРАВО

15.07.2023

[KEYNAS GROUP](#) об'єднує експертів з податків, обліку, трансфертного ціноутворення та права. Ми допомагаємо міжнародним та українським компаніям стабільно розвиватися та комплексно вирішувати різні задачі бізнесу не лише в Україні, а й за її межами, завдяки участі у міжнародній асоціації TAG Alliances®.

[TAG Alliances®](#) одна з найбільших у світі асоціацій незалежних юридичних, бухгалтерських та професійних фірм.

Дайджест підготовлений експертами KEYNAS GROUP з метою інформування про деякі особливості ведення діяльності в Україні. Дайджест містить вибірккову інформацію з урахуванням нашої основної спеціалізації та окремих практичних ситуацій.

[ВАЖЛИВІ ЗМІНИ ЗАКОНОДАВСТВА](#) включають новації, які вимагають оперативного реагування. Інші актуальні зміни, роз'яснення та особливості нарахування податків та ведення бухгалтерського обліку розміщено у відповідних тематичних розділах.

[ДУМКА ЕКСПЕРТІВ](#) ґрунтується на реальних кейсах, які виникають в щоденній діяльності бізнесу. Це особиста позиція експертів KEYNAS GROUP, яка за будь-яких обставин не має сприйматись користувачами як спонукання до конкретних дій або порушення законодавства.

[СУДОВА ПРАКТИКА](#) вибірково фокусує увагу на ключових судових рішеннях по важливим поширеним питанням.

Будь-яка інформація у Дайджесті надає лише загальне уявлення про поточні події та ситуації, її не слід сприймати як професійну та вичерпну консультацію. Для прийняття будь-яких практичних рішень рекомендуємо отримати індивідуальну консультацію з урахуванням конкретних обставин та особливостей вашої ситуації.

ЗМІСТ

ВАЖЛИВІ ЗМІНИ ЗАКОНОДАВСТВА	4
Скасування воєнних «пільг»: з 1 серпня	4
ПДВ	4
Мінфін оновив форму ПН та декларації з ПДВ, Порядок заповнення ПН	4
Послуги від нерезидента отримує платник ЄП 2%: що з ПДВ (ІПК)	5
Списання МНМА з амортизацією 100% (ІПК)	5
Термін придатності від'ємного значення	5
Помилково отримані кошти від контрагента (ІПК)	5
Ціна «прив'язана» до курсу валюти: дата складання РК (ІПК)	6
ПДВ на компенсацію судового збору	6
Умовне постачання та повторна реєстрація платником ПДВ	6
ПОДАТОК НА ПРИБУТОК	6
Мінфін знову оновив форму декларації з податку на прибуток	6
ПДФО, ВЗ та ЄСВ	7
Виплата доходу ФОП з окупованої території	7
Надання безповоротної фінансової допомоги ФОПу	7
АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ ТА ЗБОРІВ	7
Завершення карантину: основне від податківців	7
Заповнення платіжок на сплату податків	8
ТРАНСФЕРТНЕ ЦІНОУТВОРЕННЯ	8
Уточнююче повідомлення про участь у МГК	8
КОНТРОЛЬОВАНІ ІНОЗЕМНІ КОМПАНІЇ (КІК)	8
Відчуження частки в іноземній юрособі посеред року	8
ДУМКА ЕКСПЕРТІВ	8
ЄП 2% → податок на прибуток: ТЦ-особливості	8
СУДОВА ПРАКТИКА	9
Верховний Суд: подання звіту про КО та Перелік держав (територій)	9
КОНТАКТИ	10

ВАЖЛИВІ ЗМІНИ ЗАКОНОДАВСТВА

Скасування воєнних «пільг»: з 1 серпня

Верховна Рада у 2 читанні прийняла законопроект [№8401](#), яким скасовується більшість воєнних «пільг». На разі він готується до підпису. Згідно з роз'ясненнями депутатів зміни запрацюють з 1 серпня.

Законопроект передбачає, зокрема, наступне:

- 1) скасування ЄП 2%. При цьому для тих платників, які повертатимуться на сплату податку на прибуток прописані перехідні різниці;
- 2) платникам ЄП 2% буде надано можливість обрати систему оподаткування, на яку вони бажають перейти;
- 3) продовження дозволу на документальні позапланові перевірки за окремими підставами їх проведення;
- 4) залишення мораторію на планові перевірки для всіх платників, окрім виробників та реалізаторів підакцизної продукції, грального бізнесу та фінансових установ.

ПДВ

Мінфін оновив форму ПН та декларації з ПДВ, Порядок заповнення ПН

Мінфін наказом від 17.05.2023р. [№256](#) вніс зміни до нормативно-правових актів, які пов'язані зі сплатою та нарахуванням ПДВ. Змін зазнала у тому числі форма декларації з ПДВ та форма ПН.

Щодо ПН, то зміни скоріше косметичні. Правки стосуються приміток 4 та 5 до ПН. Дані примітки роз'яснюють як заповнювати поле щодо податкового номеру фізособи, яка відмовилася оформлювати РНОКПП.

У декларації з ПДВ змінився рядок 20.2.1, а у додатку 2 після таблиці 1 додали наступний текст: *«Графи 2 - 4 таблиці 1 заповнюються у хронологічному порядку виникнення сум від'ємного значення, починаючи зі звітного (податкового) періоду, який є найближчим до дати подання декларації (найновіший звітний (податковий) період) (рядок 1), та закінчуючи найбільш давнім звітним (податковим) періодом»*. Крім цього додаток 4 та таблицю 2 до додатку 5 виклали в новій редакції. Косметичних змін зазнали текст додатка 7, примітка 2 цієї форми та додатки до неї.

У Порядку заповнення ПН з'явилися особливості заповнення ПН у разі здійснення операцій з вивезення за межі митної території України товарів, до яких застосовано режим експортного забезпечення, що підлягають оподаткуванню ПДВ за основною ставкою або ставкою 14%.

Наказ набуде чинності з дня наступного за днем офіційного опублікування. На даний момент не опубліковано.

Послуги від нерезидента отримує платник ЄП 2%: що з ПДВ (ІПК)

Податківці в ІПК ДПС України від 30.06.2023р. №1604/ІПК/99-00-04-02-03-06 зазначили, що при отриманні послуг від нерезидентів, місце постачання яких визначено на митній території України, платники ЄП групи 3 за ставкою 2%, **податкові зобов'язання з ПДВ за такими операціями не нараховують**.

Скоріш за все така лояльна позиція податкового органу пов'язана з тим, що реєстрація ПДВ у зазначеному випадку не анулюється, а призупиняється. Відповідно суб'єкт господарювання перебуває ніби у підвищеному стані щодо ПДВ. Проте за наявності подібних обставин доцільно отримати власну ІПК.

Списання МНМА з амортизацією 100% (ІПК)

Податківці в ІПК ДПС України від 30.06.2023р. №1603/ІПК/99-00-21-03-02-06 роз'яснили питання оподаткування ПДВ операцій з ліквідації МНМА. Амортизація таких НМА нараховується за методом 100%. Тобто на момент ліквідації вони повністю амортизовані.

Прямо фахівці ДПС не кажуть, що ПЗ з ПДВ відсутні, але вони наголошують на тому, що база оподаткування визначається на підставі п.189.1 ПКУ. Тобто виходячи з балансової вартості.

Оскільки, на момент ліквідації МНМА амортизовані повністю, то база оподаткування буде нуль. Відповідно ПЗ за п.198.5 ПКУ будуть відсутні.

Термін придатності від'ємного значення

ДПС у консультації [101.26 ЗІР](#) надала відповідь на питання чи може платник податку задекларувати бюджетне відшкодування, якщо з дня виникнення права на таке декларування **минуло понад 1095 днів**.

Податківці зазначили, що платник податку має право враховувати у складі заявленої до бюджетного відшкодування суми ПДВ залишок від'ємного значення податку до повного його погашення, **незалежно від сплину термінів позовної давності** (1095 днів), у випадку коли суми ПДВ, з яких сформовано такий залишок, сплачені постачальникам товарів/послуг.

Зауважимо: така позиція ДПС є сталою вже досить довгий час.

Помилково отримані кошти від контрагента (ІПК)

Платник ПДВ отримав кошти від контрагента понад суму договору. Такі кошти було класифіковано як помилкові та повернуто контрагенту протягом 8 днів. У податкового органу суб'єкт господарювання питав чи виникають у такому разі ПДВ-наслідки.

Податківці в ІПК ДПС України від 03.07.2023р. №1681/ІПК/99-00-21-03-02-06 зайняли досить фіскальну позицію. Оскільки між суб'єктами наявні договірні відносини вони **вимагають нараховувати ПЗ** на дату отримання коштів, а на дату повернення складати РК.

Ціна «прив'язана» до курсу валюти: дата складання РК (ІПК)

ДПС України в ІПК від 03.07.2023р. №1680/ІПК/99-00-21-03-02-06 зазначає, що, якщо після відвантаження товару покупцю та здійснення оплати за товар покупцем відбувається перерахунок (збільшення/зменшення) вартості такого товару відповідно до курсу іноземної валюти (у тому числі якщо такий перерахунок здійснюється у день, коли покупцем була здійснена оплата за товар виходячи з вартості, визначеної у договорі), то постачальник повинен скласти і зареєструвати в ЄРПН розрахунок коригування до податкової накладної, складеної на дату відвантаження товару.

При цьому такий розрахунок коригування **складається постачальником на дату доплати/повернення коштів** покупцем/покупцю.

ПДВ на компенсацію судового збору

Головне управління ДПС в Одеській області у своєму [роз'ясненні](#) вказала, що сума документально підтвердженого судового збору, який за рішенням суду платнику податку у повному обсязі або частково компенсується другою стороною, не підпадає під визначення операції з постачання товарів/послуг. ПДВ за такою операцією не нараховується.

Це вже не перше роз'яснення податківців на цю тему, в якому прослідковується твереза позиція контролерів.

Умовне постачання та повторна реєстрація платником ПДВ

Податківці у ресурсі ЗІР [відмітили](#), що платник податку, реєстрацію платника ПДВ якого анульовано, з метою визначення обсягу оподатковуваних операцій для повторної реєстрації платником ПДВ, не повинен в загальний обсяг постачання товарів/послуг, що встановлений для реєстрації, враховувати обсяги з умовного постачання товарів та необоротних активів, визначених таким платником при анулюванні його реєстрації як платника ПДВ.

ПОДАТОК НА ПРИБУТОК

Мінфін знову оновив форму декларації з податку на прибуток

Мінфін наказами [№302](#) та [№353](#) вніс зміни до додатків до Податкової декларації з податку на прибуток підприємств.

Обидва накази станом на дату підготовки дайджесту не опубліковані, і відповідно зміни не набрали чинності.

Зміни стосуються коригування фінрезультату страховиками та додатку ДІА. Усі інші суб'єкти господарювання мають зважати на оновлення форми декларації, щоб уникнути проблем при поданні звітності.

У разі опублікування наказу у 3 кварталі, вперше звітувати за оновленою формою слід буде за 4 квартал 2023 року. Проте слід додатково очікувати роз'яснень від ДПС.

ПДФО, ВЗ та ЄСВ

Виплата доходу ФОП з окупованої території

Податківці в консультації з категорії [103.02 ЗІР](#) зазначили, що суб'єкти господарювання **зобов'язані утримати ПДФО** з доходів, нарахованих (виплачених) на користь ФОП, місцезнаходженням або місцем проживання (податкова адреса) яких є тимчасово окупована територія. Аргументують вони свою позицію тим, що правочин, стороною якого є суб'єкт господарювання, місцезнаходженням (місцем проживання) якого є тимчасово окупована територія, є **нікчемним**.

Керуватися при цьому слід Переліком територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією затвердженого наказом Мініреінтеграції від 22.12.2022 №309.

Зауважимо, що у даному випадку податківці повністю ігнорують той факт, що для поширення усіх норм [Закону №1207](#) у т.ч. про нікчемність правочину, на ФОП з тимчасово окупованих територій у 2022-2023 роках мало просто переліку. Для цього має бути ще додаткове рішення Кабміну.

Надання безповоротної фінансової допомоги ФОПу

Головне управління ДПС у Київській області [зазначає](#), що надана безповоротна фінансова допомога не є результатом від здійснення підприємницької діяльності ФОП. Тому така сума допомоги оподатковується за нормами встановленими ПКУ для оподаткування доходів фізичних осіб як додаткове благо. Отже, її оподаткування має здійснити податковий агент, який надає таку допомогу.

АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ ТА ЗБОРІВ

Завершення карантину: основне від податківців

Податкові органи зробили добірку інформації щодо впливу завершення карантину на оподаткування. Детально з нею можна ознайомитися [тут](#).

Увагу слід звернути на наступне:

- 1) Скасовується встановлений п.71 підрозділу 2 розділу ХХ ПКУ режим звільнення від оподаткування ПДВ операцій з ввезення на митну територію України та/або операцій з постачання на митній території України товарів, перелік яких затверджено постановою Кабміну №224. Сюди потрапляли не тільки лікарські засоби, але й генератори;
- 2) для платників податку на прибуток припиняється застосування різниць, визначених ПКУ щодо зменшення фінансового результату до оподаткування на суму доходу, включеного до складу доходів звітного періоду за правилами бухгалтерського обліку у вигляді:
  - отриманої одноразової компенсації суб'єктам господарювання відповідно до [Закону](#);
  - списаних штрафних санкцій і пені відповідно до п.2³ та списаного податкового боргу відповідно до п.2⁴ та пп.26.2 підрозділу 10 розділу ХХ ПКУ.

Заповнення платіжок на сплату податків

Податківці на своєму сайті [зазначають](#), що у разі коли банк не забезпечив розробку програмного забезпечення в частині використання платниками структурованого формату реквізиту «Призначення платежу», таким платникам збережена можливість використання реквізиту «Призначення платежу» **в старому форматі** (неструктурованому).

То ж по суті перехідний період для заповнення платіжок ще триває і остаточно завершиться, коли будуть готові банки.

ТРАНСФЕРТНЕ ЦІНОУТВОРЕННЯ

Уточнююче повідомлення про участь у МГК

Податківці в [категорії 131.10 ЗІР](#) зазначили, що Подання платником податку уточнюючого Повідомлення про участь у МГК (в тому числі з відміткою «уточнююче» у зв'язку з самостійним виправленням помилок) не звільняє від відповідальності, передбаченої п.120.5 ПКУ у разі надання недостовірної інформації.

Такою інформацією є інформація, яка вплинула на правильність ідентифікації держави або території, резидентом якої є один або декілька учасників міжнародної групи компаній, та/або на правильність ідентифікації кожного з учасників відповідної міжнародної групи компаній, та/або на правильність ідентифікації юрисдикції подання звіту в розрізі країн міжнародної групи компаній.

Нагадаємо, що штраф за подання недостовірної інформації у Повідомленні про участь у МГК становить 50 прожиткових мінімумів для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року.

КОНТРОЛЬОВАНІ ІНОЗЕМНІ КОМПАНІЇ (КІК)

Відчуження частки в іноземній юрособі посеред року

Податківці в [категорії 103.24 ЗІР](#) повідомляють, що фізособа має подати за звітний рік звіт про контрольовані іноземні компанії та річну Декларацію з додатком КІК, якщо відчуження частки відбулося посеред року.

ДУМКА ЕКСПЕРТІВ

ЄП 2% → податок на прибуток: ТЦ-особливості

У компаній, які перебували на ЄП 2%, а потім повертаються до сплати податку на прибуток часто виникають питання яким чином визначати чи є операції контрольованими. Зокрема, чи враховувати дохід отриманий на ЄП при розрахунку обсягу доходу 150 млн грн.

ДПС України в ІПК від 24.05.2022р. №624/ІПК/99-00-21-02-02-06 зазначила, що платник податку на прибуток підприємств, який тимчасово перебував на сплаті ЄП за ставкою 2%, для цілей обрахунку вартісного критерію контрольованих операцій (150 млн.

гривень) враховує **весь дохід** від будь-якої діяльності, визначений за правилами бухобліку, і **в тому числі дохід, отриманий під час перебування на сплаті єдиного податку**.

У свою чергу оборот 10 млн грн між контрагентами слід врахувати, **якщо він впливає на фінансовий результат** під час сплати податку на прибуток. Прикладом таких операцій можуть бути придбання ОЗ або запасів в періоді перебування ЄП 2%, амортизація або собівартість яких враховуватиметься при визначенні фінрезультату до оподаткування згідно з правилами бухгалтерського обліку в періодах перебування на загальній системі оподаткування, а отже впливатиме на об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємств.

Тобто усі зацікавлені компанії мають уважно проаналізувати перехідні операції з метою коректного подання інформації у Звіті про контрольовані операції та сплати податку на прибуток.

СУДОВА ПРАКТИКА

Верховний Суд: подання звіту про КО та Перелік держав (територій)

Протягом 2013р. Товариство придбало товар у контрагента з Республіки Кіпр на суму більше ніж 82 млн. грн.

У травні 2015р. Товариство подало звіт про КО за 2013р., а вже у червні Податковий орган прийняв ППР у зв'язку з неподанням Товариством відповідного звіту у строк до 01.10.2014р.

Товариство, у свою чергу, звернулося до суду для оскарження ППР, аргументуючи тим, що:

- Республіка Кіпр була віднесена до Переліку держав (територій), у яких ставки податку на прибуток (корпоративний податок) на 5 і більше відсоткових пунктів нижчі, ніж в Україні, з 25 грудня 2013р.
- За період з 25 по 31 грудня 2013р. загальна сума операцій з контрагентом-нерезидентом становила 25,5 млн. грн.

Позов Товариства не був задоволений, а Верховний Суд зробив наступні висновки (постанова від 19.06.2023р. у справі №[810/4044/15](#)):

- для обрахунку загальної суми операцій з нерезидентом дата внесення країни реєстрації нерезидента до Переліку або дата затвердження Переліку не має значення, якщо таке внесення або затвердження було здійснено у звітному періоді;
- складання та подання до контролюючого органу звіту про КО за 2013 рік за господарськими операціями з нерезидентом спростовують твердження Товариства як позивача про відсутність ознак КО, оскільки своїми діями він фактично визнав факт існування у нього обов'язку щодо подання такого звіту.

КОНТАКТИ

Департамент клієнтського сервісу

tetiana.potapenko@keynas.com

+38 (067) 468 36 20

mariia.khomenko@keynas.com

+38 (067) 464 35 95

Департамент консалтингу

sergii.kucherenko@keynas.com

Юридичний департамент

maksim.zhukov@keynas.com

04119 Україна, м. Київ,
вул. Білоруська, буд. 36А, оф. 204

+38 (067) 523 89 00

info@keynas.com

www.keynas.com

www.tagalliances.com